

TER LEERING ENDE VERMEACK

Moderne monologen in een antiek jasje

door

JOAN VAN EIJNDT

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **TER LEERING ENDE VERMEACK** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **JOAN VAN EIJNDT** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2009 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **3** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN en DECOR:

(beschrijving persoons en decor wordt per monoloog gedaan)

MURPHY'S LAW:

Zakenvrouw (ca. 40 jaar) die te veel hooi op haar vork heeft genomen.

Decor: vrij.

Rekwisiet: Bank (waarop de vrouw eventueel uitgeput liggend haar verhaal doet.

HUMOR:

Verhaal van 1 (of 2) vrouwen (ca. 35 jaar) die naar de zaterdagse warenmarkt zijn geweest en die verslag doen van hun ervaringen van die dag.

Decor: vrij.

Rekwisieten: Mogelijk 1 (of 2) damesfietsen met volle fietstassen en boodschappentassen aan het stuur.

EEN ONBEANTWOORDE LIEFDE:

Verhaal van een moeder van een ca. 16 jarige puberdochter die verliefd wordt op een homoseksuele jongen.

Decor: Vrij.

GEEST(IG):

Verhaal van een vrouw (ca 45 jaar) over de geest van haar moeder, die haar niet met rust laat.

Decor: Vrij.

Rekwisieten: eventueel wasmachine, stofzuiger en televisie.

HET LIJK:

Verhaal van een ca. 45 jarige vrouw die te snel is met het trekken van conclusies, te snel over alles en iedereen oordeelt en zich laat leiden door vooroordelen.

Decor: Vrij.

Rekwisiet: Eventueel bank (waarop de vrouw heeft liggen slapen).

DE MAFFIA:

Verhaal (eventueel afwisselend) verteld door een man en vrouw (40-45 jaar) over hun rondreis in Sicilië.

Decor: Vrij.

Rekwisieten: Eventueel koffers en handbagage.

HET ALARM:

Verhaal door een vrouw (ca. 40 jaar) die vertelt over haar ervaringen met alarminstallaties.

Decor: Vrij.

VROUWENHANDEL:

Verhaal door een vrouw (ca. 35 jaar) die bijna het slachtoffer wordt van een ervaren ronselaarster op het Gard du Nord in Parijs.

Decor: Vrij.

GEKKE KOEIENZIEKTE:

Verhaal van een vrouw (ca. 40 jaar) die ontdekt dat ze wel aan een hele vreemde vorm van gekke koeienziekte lijdt.

Decor: Vrij.

DE GAVE:

Verhaal van een bedlegerige vrouw die via het knippen van haar ogen met haar man heeft leren communiceren. Hij vertaalt dat knippen en vertelt haar verhaal.

Decor: Idee van een ziekenkamer met bed en kamerscherm.

VAKANTIE IN ENGELAND:

Verhaal van een 45 jarige vrouw die na een hartinfarct van plan is de boel voor zichzelf weer op de rails te krijgen en die zich vooral laat leiden door humor.

Decor: Ziekenhuiskamer.

LIEFDE OP HET EERSTE GEZICHT:

Verhaal van een 25-30 jarige columniste die haar werk wil afronden voordat ze in het huwelijk treedt. Alles loopt alleen iets anders dan ze had gedacht; in haar dromen én in de realiteit.

Decor: Vrij.

Rekwisiet: Tweepersoons bed met man en vrouw.

MURPHY'S LAW

De dag voor de kerst had ik vrij genomen om de kerstboom op te tuigen, het huis te versieren, inkopen te doen, dingen te regelen voor het kerstdiner en het luxe setje linnen te wassen, dat ik 's avonds onder mijn nieuwe outfit wilde dragen tijdens het traditionele kerstdiner van de zaak.

Ik was de hele morgen bezig met de kerstboom en de versiering, en 's middags konden eindelijk de inkopen worden gedaan. Maar eerst moest de wasmachine in werking worden gesteld.

Omdat mijn ouderwetse wasmachine eindeloos lang over de programma's deed en het geduld ontbrak om met het doen van de boodschappen te wachten tot de was klaar was, werd de wasmachine gevuld en ingeschakeld, en daarna sloot ik alle ramen en deuren zorgvuldig af, pakte mijn boodschappentas, portemonnee en sleutelbos en verliet het huis.

Met één van de sleutels van mijn sleutelbos werd de voordeur afgesloten, met de tweede de garagedeur geopend en de derde diende om mijn nieuwe fiets van het slot te halen.

Het betrachten van zorgvuldigheid met betrekking tot het afsluiten van het huis en de garage was noodzakelijk, omdat beiden inbraakgevoelig waren. Dat was al heel snel gebleken nadat we in dat huis waren gaan wonen. Want binnen een paar weken hadden er twee keer vreemden door ons huis én de garage lopen grasduinen. Mede daarom stond ook mijn fiets op slot in de garage. Mijn fiets was namelijk verzekerd tegen diefstal, maar in de polis stond nadrukkelijk vermeld, dat bij diefstal alleen aanspraak gemaakt zou kunnen worden op vergoeding als beide sleuteltjes nog in het bezit van de eigenaar zouden zijn. Zo niet, dan zou de verzekering niets betalen!

Nadat mijn fiets van het slot was gehaald, reed ik die naar buiten, klikte het slot van de kanteldeur van de garage dicht, zodat ik niet eerst weer mijn sleutelbos uit het slot van mijn fiets hoefde te halen, trok de deur dicht en fietste naar het winkelcentrum.

Het was razend druk in de winkels. Ongeduldig wippend van mijn ene op mijn andere been, stond ik bij de slager, de bakker en de slijter en later in de supermarkt in een lange rij bij een kassa. Pinnen is gewoonlijk ideaal, maar die middag, met een overbelast net, ondervond het betalingsverkeer behoorlijk veel hinder van de drukte. Het duurde allemaal veel langer dan normaal, en ik ergerde me groen en geel aan de klant voor mij, die zes keer opnieuw haar pincode moest intoetsen om 7,98 euro te betalen. Het mens was

door de toenemende commotie in de rij wachtenden haar pincode vergeten, maar ze weigerde met het briefje van twintig euro te betalen, dat boven de rand van haar portemonnee uitpiepte.

Na mijn kribbige opmerking dat een flappentapper je pas opvreet als je drie keer de verkeerde code intoetst en dat de bank je na de derde mislukte poging vertelt dat je de volgende dag terug mag komen om het nogmaals te proberen, keek ze me met een vernietigende blik aan. Haar felle respons was: “Als ik cash betaal kost het me twee cent meer dan wanneer ik mijn pinpas gebruik. En als dat elke week drie keer gebeurt, moet je eens kijken wat dat per jaar kost!” En in plaats van alsnog cash te betalen, ondernam ze een volgende poging met haar pinpas. Gelukkig was er niet nog een volgende poging nodig!

Nadat eindelijk al mijn boodschappen waren gedaan en opgelucht mijn fietstassen waren gevuld, bleek mijn achterband geen lucht meer te bevatten; die was bewerkt met een mes of een ander scherp voorwerp. Die lege achterband noopte me naar huis te lopen. Ik liet me door die tegenslag niet uit het veld slaan, want het was wel ver, maar het dragen van die zware boodschappentassen was gelukkig niet nodig; die zaten in de fietstassen.

Drie uur na mijn vertrek liep ik onze oprit pas op. Met de fiets aan de hand. Ik was moe, maar er was helemaal geen tijd om moe te zijn. Er moest nog zoveel gedaan worden. Ik haalde mijn sleutelbos uit het slot van mijn fiets, deed de garagedeur open, haalde mijn fiets weer van het slot en reed die de garage in, pakte de volle boodschappentassen uit de fietstassen, zette die op de oprit, knipte de vergrendeling van de garagedeur dicht en trok de deur in het slot.

Bij de voordeur aangeland, met mijn zware tassen, bleek mijn horloge aan te geven dat me nog maar drie uren restten om de boodschappen op te ruimen, te douchen, mijn haren te wassen, mijn lingerie te drogen met te föhn, me in mijn feestelijke kledij te hijsen, make-up aan te brengen en mijn kapsel te perfectioneren. Maar toen ik de sleutelbos uit mijn jaszak wilde halen om de voordeur te openen, sloeg de paniek toe. De sleutelbos zat nog in het slot van mijn fiets en daar kon ik dus niet meer bij, want de garagedeur zat op slot.

Omdat ik mezelf al vaker had buitengesloten, had mijn teder beminde echtgenoot een oplossing bedacht. Hij had een sleutel in plastic plakband verpakt, het geheel in een blikje gedaan, het blikje intensief met plastic plakband afgeplakt, en het geheel in de

achtertuintuin begraven. Op die manier kon de sleutel niet nat worden of roesten.

Ik dacht niet meteen aan dat blikje; dat duurde even. Maar toen eenmaal tot me was doorgedrongen dat ik wel naar binnen zou kunnen, rende ik naar de voortuin van de burens, verschaftte me via hun poort toegang tot hun achtertuin en klom over het hek dat hun tuin van de onze scheidde. Ik liep naar de plek waar de sleutel begraven was en groef het blikje met blote handen uit de bevroren aarde. Het kostte me alleen een paar vingernagels.

Na tien minuten te hebben gepeuterd aan het halfvergane plakband, kon het blikje worden geopend. Maar toen was het zaak om de tape van de sleutel af te krijgen. Als dat was gelukt, was alle narigheid voorbij.

Met bevroren vingers peuterde ik aan de tape, maar het resultaat was teleurstellend. Om niet te zeggen: nihil. Wat betreft hermetisch afsluiten was mijn teder beminde effectiever dan iemand ooit had kunnen bevroeden.

De buurvrouw keek even over de omheining van de achtertuin nadat ze haar fiets uit de schuur had gehaald. Ze vroeg waar ik mee bezig was. Na mijn telegramstijlrelaas fietste ze lachend weg. Twintig minuten stond ik vruchteloos te peuteren, maar toen er eindelijk een stukje tape los gemaakt had kunnen worden, duurde het toch nog een kwartier voordat de sleutel ontdaan was van al dat plakkerige gedoe. Daarna klom ik opgelucht over het hek naar de achtertuin van de burens, om via hun voortuin, het trottoir en de oprit naar onze voordeur te lopen. En met een zucht van opluchting werd de sleutel in het slot gestoken. De sleutel gleed soepel in het slot, maar van draaien was geen sprake.

Ineens herinnerde ik me dat we niet de sleutel van de voordeur hadden begraven, maar die van de garage. De sleutel van het huis hing achter één van de poten van de werkbank die achterin de garage stond, maar ik wist alleen niet welke!

Met de opgegraven sleutel werd de garagedeur geopend en vervolgens liep ik naar de werkbank om alle poten af te tasten, in de hoop dat de huissleutel snel gevonden zou worden. Maar de sleutel was niet te vinden.

De buurvrouw kwam onze oprit opfietsen. Ze stapte voor de deur van onze garage af en vroeg: "Waar ben je toch in vredesnaam mee bezig?"

Toen ik vertelde wat er aan de hand was, begon ze te lachen. Ze zei: "Je verstand is bevangen door de kou. Je zoekt naar iets, waar

je niet naar hoeft te zoeken, Dombo. Je sleutelbos hangt zo voor het grijpen. In het slot van je fiets!”

Het was zo simpel, maar ik had echt niet aan die sleutelbos gedacht. Ik bedankte de buurvrouw, noemde mezelf een onnozele hals, haalde de sleutelbos uit het fietsslot, en stond vijf seconden later in de hal.

De boodschappen werden in een razend tempo opgeruimd, waarna ik mijn schoenen onder de kapstok schopte, mijn trui over mijn hoofd trok en mijn broek losknoopte. In de slaapkamer gooide ik mijn trui op bed, trok mijn pantalon en ondergoed uit, pakte een paar handdoeken uit de linnenkast en liep naar de badkamer.

Maar voordat een lekkere warme douche de kou uit mijn lijf zou mogen verdrijven, moest eerst de wasmachine worden geleegd, zodat mijn luxe setje lingerie over de radiator gehangen kon worden om alvast een beetje te kunnen drogen. Dat zou een stuk schelen als het daarna met de föhn verder gedroogd zou moeten worden. De tijd begon te dringen; de taxi zou om zes uur voor de deur staan.

De eerste stap in de badkamer zorgde voor een schrikeffect. De vloer stond blank. De afvoerslang van de wasmachine was uit de afvoer geschoten en lag op de grond. Het water gulpte gestaag uit de slang op de betegelde vloer.

Als eerste werd de elektriciteit uitgeschakeld en daarna werd de kraan dichtgedraaid. Vervolgens pakte ik alle gebruikte badhanddoeken uit de wasmand en legde die op de grond. Eén voor één werden die druipende dingen opgepakt en boven het bad uitgewrongen. Daarna werden ze weer op de vloer uitgelegd om meer sopwater te kunnen absorberen.

Trillend van vermoeidheid en rillend van de kou opende ik na drie kwartier het deurtje van de wasmachine. De vloer was zover droog dat ik me eindelijk bezig kon houden met datgene wat het meest dringend was. Ik graaide de schone was uit de trommel, maar mijn mooie setje lingerie zat er niet bij. De machine was gevuld en in werking gesteld, maar ik was helaas vergeten om mijn onderkleding erbij te doen. Dat hing nog over de rand van de wasmand!

If anything goes wrong, éverything goes wrong!

HUMOR

Op een druilerige zaterdagmorgen in oktober reden mijn vriendin Charlotte en ik naar de markt. Dat deden we al jaren, en alle kooplieden kenden ons inmiddels. Ze wisten dat we overal de spot mee dreven, nonsens uitkraamden, zogenaamd serieus liepen te kissebissen om een futilliteit, en vaak net deden of we vreemden waren van elkaar. We maakten elkaar soms luid verwijten over voorkruipen, of probeerden elkaar iets te ontfrutselen, en de verkopers die ons kenden, vermaakten zich kostelijk. Soms waren er marktbezoekers die met een verontrustende blik naar ons keken, maar degenen die ons kenden, stelden die mensen gauw gerust. We speelden een spelletje. Want op de zaterdagse markt waren we even geen keurige echtgenotes van mannen met een belangrijke functie, geen voorbeeld gevende moeders van kinderen en geen in het gareel lopende vrouwen die naast het huishouden een fulltime baan hadden. De zaterdagse markt was voor ons een bij uitstek geschikte gelegenheid om onze accu te vullen met humor, zodat we ons de rest van de week weer konden gedragen zoals van ons werd verwacht.

Op die bewuste regenachtige, druilerige zaterdagmorgen in oktober zagen we al aan de norske, chagrijnige gezichten dat er die dag weinig sprake zou zijn van het vullen van onze humoraccu. We zouden zelf een beetje leven in de brouwerij moeten zien te brengen.

Opgewekt liepen we naar de eerste kraam. “Goedemorgen, dames,” begroette de kaasman ons en hij wendde zich tot Charlotte. “Kan ik u helpen?” Charlotte grinnikte. “Nee, merci. Ik heb nog genoeg kaas. Ik wacht even met nieuwe tot het stuk dat in mijn koelkast ligt er vanzelf is uitgelopen! Het groeit best hoor, maar het wil nog niet zo met de pootjes!” Een blik van afgrijzen, een onderdrukte grinnik en een schaterde lach waren het gevolg van haar woorden. “Maar,” vervolgde Charlotte stoïcijns, “ik heb wel zes volle spaarkarten en daar wil ik zes koffiebekers voor. Ze nikte even in mijn richting en zei: “Ze zijn voor haar, hoor. Ze heeft van de week haar halve servies kapot gegooid en heeft nieuwe bekens nodig.” De kaasman accepteerde de karten en overhandigde Charlotte even later zes keurig verpakte koffiebekers. Daarna vroeg hij aan mij wat mijn wensen waren. “Doe maar een kilootje depressiekaas,” ze ik.

Het nadrukkelijke schrapen van een keel liet ons opzij kijken. We zagen een keurig geklede heer, die mij met een verontruste blik in zijn ogen van hoofd tot voeten opnam.

“Depressiekaas,” vroeg de man met gefronste wenkbrauwen onderwijl de kaasman een grote zwarte kaas pakte en het gevraagde afsneed. Ik beaamde. Met een grijns op mijn gezicht.

“Maakt die zwarte korst u soms depressief,” wilde hij weten. Ik lachte en zei: “Nee, mijn dochter noemt die kaas zo, want ze vindt die zo lekker dat ze er teveel van eet. En als ze teveel eet, wordt ze dik en als ze dik wordt gaat ze er nog meer van eten. Daarom noemt zij het depressiekaas.”

Hij knikte begrijpend, terwijl hij er voor mijn gevoel geen snars van begreep, en nadat de kaas was betaald en we naar de volgende kraam liepen, keek hij ons met een frons tussen zijn wenkbrauwen na.

“Wat een droogkloot,” grinnikte Charlotte. “We steken vandaag geen energie in dat soort figuren hoor. Die zijn hopeloos!” Vervolgens kocht Charlotte haar wekelijkse vis bij de visboer en op de vraag van de man of hij mij kon helpen, antwoordde ik: “Nee, bedankt, ik ben niet meer te helpen.”

Helaas zag ik te laat dat die keurig geklede heer opnieuw naast ons stond. Zijn ogen spraken boekdelen. Tegenvaller was, dat er geen verandering te bespeuren was aan zijn mondhoeken. Die hingen nog steeds omlaag!

Onderwijl Charlotte even later bij de bakker haar bestelling doorgaf, zocht ik tussen de voorverpakte bolletjes naar een zak gave, ronde exemplaren. Het was opvallend dat de broodjes in tegenstelling tot gebruikelijk allemaal waren geplet óf misvormd. Mijn zogenaamde kribbige opmerking daarover was: “Hemeltje lief, hebben jullie vandaag alleen maar misvormde bolletjes?” De bakker noemde me lachend een mopperkont en zei dat hij geen andere had. Hij was niet onder de indruk van mijn kritiek.

Naast me klonk opnieuw het schrapen van een keel en tot mijn verwondering bleek de keurig geklede heer weer naast ons te staan. Hij zei niets, maar hij keek ons weer na toen we naar de volgende kraam liepen.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto